

عوامل موثر بر نگارش مقالات فارسی و لاتین از دیدگاه اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی اراک در سال ۱۳۸۷

دکتر محمد رفیعی^۱، فرزانه جهانی^{۲*}

۱- استادیار، دکترا آماری حیاتی، گروه بهداشت و پزشکی اجتماعی، دانشگاه علوم پزشکی اراک، اراک، ایران
۲- کارشناس پژوهش، دانشگاه علوم پزشکی اراک، اراک، ایران

تاریخ دریافت ۸۸/۳/۲۳، تاریخ پذیرش ۸۸/۴/۱۷

چکیده

مقدمه: با توجه به اهمیت چاپ مقالات علوم پزشکی در ارزیابی فعالیت اعضای محترم هیات علمی و رتبه‌بندی دانشگاه‌ها این مطالعه به منظور بررسی دیدگاه اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی اراک در خصوص عدم گرایش آنان به نگارش مقالات فارسی و لاتین انجام شد.

روش کار: پژوهش حاضر مطالعه‌ای مقطعی-تحلیلی است که از طریق سرشماری صورت گرفته است. ابزار جمع‌آوری اطلاعات پرسش‌نامه خود ایفا بود که روایی و پایایی آن به اثبات رسید. اطلاعات پس از جمع‌آوری با استفاده از آزمون‌های آنوا، تی تست، کای دو و ضریب همبستگی تجزیه و تحلیل گردید.

نتایج: بیشترین علل عدم گرایش اعضا به نگارش مقالات به ترتیب عبارت بودند از مشغله زیاد در آموزش، تدریس و یا درمان با میانگین $4/28 \pm 1/06$ ، نبودن افراد مجرب در خصوص نگارش مقالات لاتین به عنوان مشاور با میانگین $3/98 \pm 1/00$ ، نبودن تیم‌های تحقیقاتی با میانگین $3/95 \pm 0/98$ ، طولانی بودن تصویب طرح‌ها با میانگین $3/96 \pm 1/02$ ، عدم حمایت شورای سردبیری مجله دانشگاه از مقالات توصیفی با میانگین $3/95 \pm 1/02$ و طولانی بودن زمان ارائه تا چاپ مقالات فارسی با میانگین $3/95 \pm 1/07$.

نتیجه گیری: با کاهش ساعات تدریس، کوتاه نمودن فرآیند تصویب طرح‌ها، معرفی افراد مجرب در نگارش و ارسال مقالات لاتین و کوتاه نمودن مراحل بررسی و چاپ مقالات می‌توان گرایش اعضا را به نگارش مقالات علمی افزایش داد.

واژگان کلیدی: دانشگاه علوم پزشکی اراک، مقاله نویسی، عوامل مؤثر

* نویسنده مسئول: اراک، خیابان شهید شیروودی، خیابان علم الهدی، دانشگاه علوم پزشکی اراک، طبقه چهارم، واحد پژوهش

E mail: jahani_farzaneh@yahoo.com

مقدمه

یکی از راه‌های توسعه و پیشرفت هر کشور، اهمیت دادن به امر تحقیقات و افزایش فعالیت‌های پژوهشی و خصوصاً افزایش انگیزه پژوهشی اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی جهت انجام تحقیقات علمی می‌باشد. برخلاف کشورهای مرفعی و پیشرفته، در کشورهای در حال توسعه تحقیقات علمی در سطح مطلوبی انجام نمی‌شوند و نیروی انسانی، بودجه و امکاناتی که صرف پژوهش می‌شود بسیار ناچیز است (۱).

علم، پژوهش، فرهنگ و سیاست مقوله‌های وابسته به یکدیگرند که تحول در هر یک از آن‌ها بدون هماهنگی با دیگر حوزه‌ها تحقق نیافته و پایدار نمی‌ماند. پژوهش یکی از محورهای اساسی در امنیت ملی هر کشوری محسوب می‌گردد (۲). هم‌چنین یکی از مهم‌ترین شاخص‌های پژوهشی و تولید علم در تمام دانشگاه‌های جهان و از جمله دانشگاه‌های ایران، مقالات منتشر شده برگرفته شده از تحقیقات علمی و چاپ آن‌ها در مجلات معتبر می‌باشد (۳). نظام‌های آموزش عالی کشور به عنوان نهادهای تولید کننده و اشاعه دهنده علم و دانش نقش بسیار اساسی در رشد و توسعه پایدار کشور دارند، بنابراین آموزش نیروی انسانی جامعه، رشد و اعتلای دانش، شناسائی مسائل و انجام تحقیقات مختلف در خصوص آن‌ها از وظایف اصلی نهادهای فوق می‌باشد (۴). اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها سه وظیفه اصلی دارند که عبارتند از تولید علم، انتقال علم و ارائه خدمات تخصصی به جامعه. در حال حاضر اختلاف زیادی بین تولید علمی کشور ایران با بسیاری از کشورهای جهان وجود دارد. در سال ۱۹۹۷ در آمریکا به ازای هر ۱۰۰۰ نفر، در کره جنوبی به ازای هر ۶۰۰۰ نفر و در ایران به ازای هر ۱۲۰ هزار نفر یک مقاله بین المللی به چاپ رسیده است (۵). هم‌چنین براساس بررسی‌های انجام شده کیفیت مقالات بین المللی چاپ شده ایرانیان از میانگین جهانی پائین تر بوده است (۶، ۷). در حال حاضر کشورهای صنعتی و کشورهای در حال توسعه در تلاشند تا بر میزان سرمایه

گذاری‌های تحقیقاتی خود بیافزایند. کشورهای صنعتی برای تداوم و حفظ موقعیت خود و یا افزایش برتری در رقابت بین المللی، در امور تحقیقاتی سرمایه گذاری بیشتری می‌کنند و کشورهای در حال توسعه نیز به این واقعیت رسیده‌اند که برای رسیدن به رشد و توسعه پایدار تنها راه سرمایه گذاری در زمینه تحقیقات است (۸). با توجه به آمار موجود در خصوص هزینه‌ها، کشورهای توسعه یافته به طور متوسط ۲ تا ۳ درصد از تولید ناخالص سرانه ملی خود را به پژوهش اختصاص می‌دهند در صورتی که در دهه گذشته در ایران، تنها ۰/۳ تا ۰/۴ درصد از تولید ناخالص داخلی به پژوهش اختصاص یافته است (۷). لازم به ذکر است که تولید ناخالص سرانه ایران تقریباً ۱۰ تا ۱۵ برابر کمتر از کشورهای توسعه یافته است (۶). علی‌رغم آن که طی دهه گذشته میزان اعتبار برای انجام تحقیقات و هم‌چنین تعداد محققان در کشور ایران افزایش زیادی داشته است، ولی تعداد طرح‌های تحقیقاتی مصوب و مقالات چاپ شده در دانشگاه‌های علوم پزشکی افزایش مناسبی نداشته است (۹). گزارش‌های آماری نشان می‌دهد در حالی که کره جنوبی و سنگاپور در ۲۰ سال پیش از نظر تولید علمی شبیه کشور ایران بوده‌اند، در سال ۱۹۹۸ تولید علمی کره جنوبی حدود ۲۰ برابر و سنگاپور حدود ۸۰ برابر ایران بوده است (۱۰). ایران در مقایسه با کشورهای توسعه یافته مانند آمریکا، کشورهای اروپای غربی و ژاپن، نسبت به جمعیت کشور ۱۰۰ برابر کمتر مقاله تولید می‌کند (۷، ۹، ۱۱).

در حال حاضر به علل مختلف اکثر اعضای هیئت علمی گرایش بیشتری نسبت به آموزش پیدا کرده و در فعالیت‌های خود آموزش را بر پژوهش برتر می‌دانند (۱۲). در تحقیقات گذشته انجام شده در ایران، پژوهش‌گران کمبود امکانات و تجهیزات، مقررات دست و پا گیر اداری، نداشتن نگرش مثبت مدیران اجرایی به فواید تحقیقات، مشغله کاری زیاد، عدم دسترسی به منابع اطلاعاتی، نبود بودجه مناسب، پائین بودن حق التحقیق و مراحل دشوار و طولانی دریافت بودجه طرح‌های پژوهشی و فقدان مهارت‌های پژوهشی و

موانع انجام پژوهش بترتیب شامل کمبود وقت و مشغله زیاد، کمبود امکانات و تجهیزات، در دسترس نبودن مشاور جهت راهنمایی، نداشتن انگیزه کافی جهت انجام پژوهش و عدم تسلط به زبان انگلیسی بوده است (۱۸).

در تحقیق انجام شده دیگر در بین اعضاء هیئت علمی دانشگاه یاسوج مهترین موانع موجود در انجام فعالیت‌های پژوهشی و چاپ مقالات از دیدگاه اعضاء هیئت علمی به ترتیب شامل کمبود وقت و مشغله زیاد، وجود مسئولیت‌های اجتماعی، ناآشنائی به اصول و روش‌های آماری، به عنوان موانع شخصی و کمبود امکانات و تجهیزات لازم، مقررات دست و پاگیر اداری در خصوص انجام تحقیقات، عدم استفاده از نتایج پژوهش‌ها و عدم ایجاد انگیزه کافی در پژوهش‌گران از طرف مسئولین در امر پژوهش تحت عنوان موانع سازمانی بیان شدند (۱۹).

نسبت مقالات علمی چاپ شده نسبت به کل اعضاء هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی اراک در سال ۸۴ (۳۵/۶ درصد)، در سال ۸۵ (۲۷/۱۱ درصد) و در سال ۸۶ (۶۵/۴۵) و تعداد کل مقالات چاپ شده اعضاء هیات علمی در مجلات ایندکس شده و ایندکس نشده در سال ۸۴ (۵۲ مقاله)، در سال ۸۵ (۳۲ مقاله) و در سال ۸۶ (۱۱۰ مقاله) می‌باشد که در مقایسه با سایر دانشگاه‌های تیپ در حد نسبتاً پایین می‌باشد بنابراین با توجه به اهمیت چاپ مقالات علوم پزشکی در ارزیابی فعالیت اعضاء محترم هیات علمی و رتبه بندی دانشگاه‌ها این مطالعه به منظور بررسی دیدگاه اعضاء هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی اراک در خصوص عدم گرایش آن‌ها به نگارش مقالات فارسی و لاتین براساس برخی از عوامل مؤثر بر آن انجام گرفت.

روش کار

این مطالعه یک مطالعه مشاهده‌ای است که به صورت مقطعی - تحلیلی به منظور بررسی مشکلات اعضاء هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی اراک پیرامون مشکلات مقاله نویسی صورت گرفته است. روش نمونه‌گیری به

انگیزه را از جمله موانع انجام پژوهش ذکر کرده‌اند. کاهش انگیزه انجام تحقیقات غالباً به علت سیاست‌گذاری غلط، تأمین نکردن نیازهای مالی، سوء مدیریت و شرایط محیطی نامناسب ایجاد شده است (۱۸-۱۳). بررسی‌های کیفی انجام شده نشان داده است که اکثر طرح‌های تحقیقاتی انجام شده در کشور، با کیفیت پائین، قائم به فرد و بدون استمرار انجام می‌شود و از نتایج آن‌ها کمتر می‌توان برای رفع نیازهای جامعه استفاده کرد (۵). در یک تحقیق کیفی دیگر در سال ۱۳۸۱ در دانشگاه علوم پزشکی ایران، موانع پژوهش و چاپ مقالات از دیدگاه اعضاء هیئت علمی مورد بررسی قرار گرفت که نتایج آن نشان داد حدود ۴۲ درصد از آزمودنی‌ها در ۳ سال گذشته در این دانشگاه به عنوان مجری یا همکار اصلی در اجرای ۴۷ طرح تحقیقاتی در دانشگاه یا خارج از دانشگاه مشارکت داشته‌اند و بقیه افراد فعالیتی در اجرای هیچ پروژه تحقیقاتی نداشتند. از ۳۸ درصد اعضاء هیئت علمی هیچ مقاله‌ای در طی ۳ سال گذشته پذیرفته نشده، در حالی که از بقیه آن‌ها ۲۲۴ مقاله به صورت سخنرانی، پوستر یا چاپ در مجله‌های داخلی و بین‌المللی پذیرفته شده است (۲).

در تحقیق انجام شده در دانشگاه علوم پزشکی همدان در سال ۱۳۸۶ اولین عامل مؤثر بر عدم گرایش اعضاء هیئت علمی به نگارش مقالات علمی، مشغله زیاد در امور آموزشی، تدریس و یا درمان بوده است و عوامل دیگر همچون موانع موجود در انجام پروژه‌های اصیل پژوهشی و گزارش نتایج به صورت مقاله و نیز طولانی‌زمان ارائه تا چاپ مقالات در مجلات فارسی در مراتب بعدی قرار داشتند (۳). براساس همان مطالعه آشنا نبودن به ضوابط پذیرش و مقررات چاپ مقالات در مجلات علمی فارسی و کافی نبودن دانش و سطح علمی اعضاء هیئت علمی در نگارش مقالات به عنوان آخرین اولویت‌ها قرار داشته است. از آنجائی که موانع انجام پژوهش نیز ارتباط زیادی با موانع موجود در چاپ مقالات دارد، در تحقیق انجام شده دیگر در دانشگاه علوم پزشکی شهر کرد در سال ۱۳۸۴، مهم‌ترین

صورت سرشماری بود که بر روی کلیه اعضای هیات علمی اعم از رسمی، آزمایشی، پیمانی و طرح تعهد صورت گرفت. ابزار جمع آوری اطلاعات شامل دو پرسش نامه، یکی پرسش نامه اطلاعات دموگرافیک و دیگری پرسش نامه خود ایفا بود. پرسش نامه اطلاعات فردی شامل متغیرهای سن، جنس، سابقه خدمت، گرایش، رتبه علمی، وضعیت استخدامی، گروه آموزشی، داشتن مطب شخصی، طرح تمام وقت بودن، داشتن مسئولیت اجرایی و تعداد مقالات چاپ شده توسط اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی اراک بود. پرسش نامه دیگر پرسش نامه خود ایفا بود، بدین صورت که ابتدا با استفاده از مطالعات قبلی انجام شده در این زمینه (۲-۵، ۱۷-۱۹) پرسش نامه‌ای تهیه شد و به صورت مقدماتی بین ۳۰ نفر از اعضای هیات علمی به شکل تصادفی ساده توزیع گردید و پس از جمع آوری پرسش نامه‌ها، تعدادی به سوالات پرسش نامه اضافه گردید و برخی ابهامات پرسش نامه رفع گردید. روایی پرسش نامه فوق با تایید سه نفر از صاحب نظران در زمینه مقاله نویسی مورد بررسی قرار گرفت و پایایی آن طی یک مطالعه مقدماتی تصادفی دیگر بر روی ۳۰ نفر از اعضای هیات علمی انجام شد و با استفاده از آلفای کرونباخ ضریب پایایی آن ۹۲ درصد به دست آمد که مقدار قابل قبولی بود. پرسش نامه حاوی ۳۷ سوال پنج گزینه‌ای با طیف لیکرت (۱-۵ امتیازی) بود که به بررسی عدم گرایش اعضای هیات علمی نسبت به نگارش مقالات فارسی و لاتین می‌پرداخت و شامل کاملاً موافقم، پنج امتیاز، موافقم چهار امتیاز، نظری ندارم سه امتیاز، مخالفم دو امتیاز و کاملاً مخالفم یک امتیاز بود. نمره عدم گرایش به صورت جمع نمرات حاصل از طیف لیکرت برای تمام ۳۷ سؤال پرسش نامه محاسبه گردید. در انتهای پرسش نامه نیز، ارائه پیشنهادات و راه کارهایی از دیدگاه اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی خواسته شده بود

که در صورت تمایل توسط اعضا تکمیل شده بود. از نظر رعایت اصول اخلاقی پرسش نامه‌ها فاقد نام و نام خانوادگی بودند و افراد در صورت تمایل و به صورت آگاهانه پرسش نامه‌ها را تکمیل نمودند. پس از ارسال پرسش نامه‌ها برای کلیه افراد ۱۲۰ پرسش نامه تکمیل گردید که ۱۰ پرسش نامه نیز به خاطر ناقص بودن اطلاعات از مطالعه حذف شد و در نهایت ۱۱۰ پرسش نامه تکمیل شده، بررسی شد. از نرم افزار SPSS برای تجزیه و تحلیل استفاده گردید. جهت توصیف اطلاعات افراد مورد پژوهش از روش‌های تحلیل توصیفی مانند میانگین و انحراف معیار برای متغیرهای کمی و درصد فراوانی برای متغیرهای کیفی استفاده گردید. از آزمون‌های مقایسه میانگین‌های دو گروه، تحلیل واریانس یکطرفه و آزمون‌های همبستگی، و آزمون χ^2 نیز استفاده شد. سطح معنی‌داری در این تحقیق ۰/۰۵ در نظر گرفته شده است.

نتایج

از بین ۱۱۰ نفر شرکت کننده در این طرح تعداد ۴۳ نفر (۳۹/۱ درصد) زن و ۶۷ نفر (۶۰/۹ درصد) مرد بودند. میانگین سنی افراد شرکت کننده در مطالعه $42/47 \pm 6/96$ سال به دست آمد، میانگین مدت سابقه کار افراد $11/55 \pm 6/42$ سال بوده است. میانگین تعداد مقالات چاپ شده افراد شرکت کننده $6/45 \pm 7/20$ برآورد شده است. از کل اساتید مورد بررسی ۳۴ نفر (۳۰/۹ درصد) در علوم پایه و ۷۶ نفر (۶۹/۱ درصد) در علوم بالینی مشغول به کار بوده‌اند.

۴۶ نفر از افراد (۴۱/۸ درصد) دارای رتبه علمی مربی و ۶۱ نفر (۵۵/۵ درصد) دارای رتبه علمی استادیار بودند. ۳۸ نفر (۴۵/۵ درصد) رسمی - آزمایشی، ۴۶ نفر (۴۱/۸ درصد) افراد رسمی - قطعی، ۱۵ نفر (۱۳/۶ درصد)

پیمانی و ۱۱ نفر (۱۰/۰ درصد) طرح - تعهد بوده‌اند. ۳۵ نفر از افراد (۳۱/۸ درصد) دارای مطب شخصی و ۷۵ نفر (۶۸/۲ درصد) فاقد مطب شخصی بودند.

از تعداد ۱۱۰ شرکت کننده در این پژوهش ۶۶ نفر (۶۰/۰ درصد) افراد طرح تمام وقت بودند و ۴۴ نفر (۴۰/۰ درصد) طرح تمام وقت نبودند. ۴۲ نفر از افراد (۳۸/۲ درصد) مسئولیت اجرایی داشتند و ۶۷ نفر (۶۰/۹ درصد) مسئولیت اجرایی نداشتند.

نتایج نشان داد که بیشترین علل عدم گرایش اعضاء هیئت علمی به نگارش مقالات به ترتیب اولویت عبارت بودند از مشغله زیاد در آموزش تدریس و یا درمان بامیانگین نمره $4/28 \pm 1/06$ ، نبودن افراد مجرب در خصوص نگارش مقالات لاتین به عنوان مشاور با میانگین نمره $3/98 \pm 1/00$ ، نبودن تیم‌های تحقیقاتی با میانگین نمره $3/95 \pm 0/98$ ، طولانی بودن تصویب طرح‌ها با میانگین نمره $3/96 \pm 1/02$ ، عدم حمایت شورای سر دبیری مجله دانشگاه از مقالات توصیفی با میانگین نمره $3/95 \pm 1/02$ و طولانی بودن زمان ارائه تا چاپ مقالات فارسی با میانگین نمره $3/95 \pm 1/07$ سایر عوامل به ترتیب اهمیت و تاثیر گذاری در اولویت‌های بعدی قرار داشتند. توزیع فراوانی و آماره‌های توصیفی چگونگی دیدگاه اعضاء هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی اراک در مورد عوامل مؤثر بر عدم گرایش آن‌ها به نگارش مقالات علمی در جدول ۱ نشان داده شده است. در اساتید با مرتبه علمی مربی ۵ عامل اصلی عدم گرایش شامل مشغله زیاد در امور آموزشی تدریس یا درمان، عدم حمایت شورای سردبیری از مقالات توصیفی، طولانی بودن مراحل تصویب طرح، طولانی بودن زمان ارائه تا چاپ مقالات فارسی و نبود افراد مجرب در خصوص نگارش مقالات لاتین به عنوان مشاور بوده است. این عوامل در رتبه علمی اساتید استادیار شامل مشغله زیاد در امور آموزشی تدریس یا

درمان، نبود تیم‌های تحقیقاتی از جمله پژوهش‌گر، متخصص آمار و...، نبود افراد مجرب در خصوص نگارش مقالات لاتین به عنوان مشاور، عدم دسترسی به افراد مجرب در خصوص مشاوره چگونگی ارسال مقالات به مجلات خارجی و طولانی بودن مراحل تصویب طرح بوده است. در رتبه دانشجویی عوامل مؤثر متفاوت‌تر از دو رتبه به صورت بی‌علاقگی به پژوهش، نداشتن تسلط به زبان انگلیسی، نبود افراد مجرب در خصوص نگارش مقالات لاتین به عنوان مشاور، عدم توانمندی علمی و پژوهشی محقق و نبود تیم‌های تحقیقاتی از جمله پژوهش‌گر، متخصص آمار و... عنوان شده است.

ارتباط معکوس معنی‌داری بین سن اساتید و نمره عدم گرایش به نگارش مقالات در آن‌ها وجود دارد ($I = -0/085$, $p = 0/0375$). میزان همبستگی بین متغیر سابقه کار و نمره عدم گرایش به نگارش مقالات معکوس و منفی ($I = -0/203$) می‌باشد و این ضریب از لحاظ آماری نیز معنی‌دار می‌باشد ($p = 0/034$).

میانگین نمرات عدم گرایش (انحراف معیار $\pm$ میانگین) در اساتید زن $16/19 \pm 132/65$ و مرد $21/53 \pm 125/03$ می‌باشد و از لحاظ آماری اختلاف معنی‌داری بین میانگین نمره عدم گرایش به مقاله نویسی در اساتید مرد و زن وجود دارد ($p = 0/049$)، بدین معنا که میانگین نمره عدم گرایش به مقاله نویسی در زنان هیئت علمی بیشتر از مردان بوده است. براساس نتایج این مطالعه، بین میانگین نمرات عدم گرایش به نگارش مقالات در گرایش پایه و بالینی اساتید اختلاف آماری معنی‌داری وجود دارد ($p = 0/004$). نمره عدم گرایش در مقطع و گرایش بالینی $16/47 \pm 132/21$ و از لحاظ آماری بالاتر از این مقدار در گرایش پایه $23/63 \pm 118/62$ بوده است.

جدول ۱. توزیع فراوانی و آماره‌های توصیفی چگونگی دیدگاه اعضاء هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی اراک در مورد عوامل مؤثر بر عدم گرایش آن‌ها به نگارش مقالات علمی

دیدگاه اعضاء هیئت علمی					
	کاملاً موافق	موافق	بی نظر	مخالف	کاملاً مخالف
میانگین (انحراف معیار)	تعداد (درصد)	تعداد (درصد)	تعداد (درصد)	تعداد (درصد)	تعداد (درصد)
آشنا نبودن اعضا به اصول و متدولوژی تحقیق	۳۵ (۳۱/۸)	۸ (۷/۳)	۴۹ (۴۴/۵)	۱۲ (۱۰/۹)	۶ (۵/۵)
آشنا نبودن اعضا به اصول و متدولوژی مقاله نویسی	۳۸ (۳۴/۵)	۱۲ (۱۰/۹)	۴۴ (۴۰/۰)	۹ (۸/۲)	۷ (۶/۴)
نداشتن تسلط به زبان انگلیسی	۴۰ (۳۶/۴)	۱۴ (۱۲/۷)	۳۴ (۳۰/۹)	۶ (۵/۵)	۱۶ (۱۴/۵)
طولانی بودن مراحل تصویب طرح	۴۵ (۴۰/۹)	۱۴ (۱۲/۷)	۱۱ (۱۰/۰)	۲ (۱/۸)	۳۸ (۳۴/۵)
مشکلات موجود برای تهیه لوازم و وسایل مورد نیاز طرح	۳۹ (۳۵/۵)	۱۸ (۱۶/۴)	۲۶ (۲۳/۶)	۳ (۲/۷)	۲۴ (۲۱/۸)
طولانی بودن انجام امور مالی طرح	۴۵ (۴۰/۹)	۲۰ (۱۸/۲)	۱۹ (۱۷/۳)	۰ (-/۰)	۲۶ (۲۳/۶)
طولانی بودن داوری گزارش نهایی طرح	۳۴ (۳۰/۹)	۲۱ (۱۹/۱)	۲۸ (۲۵/۵)	۱ (۰/۹)	۲۶ (۲۳/۶)
طولانی بودن زمان ارائه تا چاپ مقالات فارسی	۴۳ (۳۹/۱)	۱۱ (۱۰/۰)	۱۴ (۱۲/۷)	۲ (۱/۸)	۴۰ (۳۶/۴)
طولانی بودن زمان ارائه تا چاپ مقالات لاتین	۲۹ (۲۶/۴)	۳۷ (۳۴/۵)	۱۹ (۱۷/۳)	۲ (۱/۸)	۳۳ (۳۰/۰)
آشنا نبودن به ضوابط و مقررات چاپ مقالات در مجلات فارسی	۳۰ (۲۷/۳)	۱۸ (۱۶/۴)	۴۸ (۴۳/۶)	۷ (۶/۴)	۷ (۶/۴)
آشنا نبودن به ضوابط و مقررات چاپ مقالات در مجلات لاتین	۴۸ (۴۳/۶)	۲۱ (۱۹/۱)	۱۶ (۱۴/۵)	۲ (۱/۸)	۲۳ (۲۰/۹)
دست و پاگیر بودن ضوابط و مقررات چاپ مقالات فارسی	۴۷ (۴۲/۷)	۱۶ (۱۴/۵)	۲۰ (۱۸/۲)	۲ (۱/۸)	۲۵ (۲۲/۷)
دست و پاگیر بودن ضوابط و مقررات چاپ مقالات لاتین	۳۶ (۳۲/۷)	۲۷ (۲۴/۵)	۲۴ (۲۱/۸)	۳ (۲/۷)	۲۰ (۱۸/۲)
عدم همکاری لازم بین اعضاء بالینی و علوم پایه در انجام پروژه‌های تحقیقاتی مشترک	۴۶ (۴۱/۸)	۲۲ (۲۰/۰)	۱۵ (۱۳/۶)	۱ (۰/۹)	۲۶ (۲۳/۶)
پایین بودن امتیاز تحصیسی به هر مقاله در ارتقاء اعضای هیات علمی	۳۹ (۳۵/۵)	۲۸ (۲۵/۵)	۲۱ (۱۹/۱)	۵ (۴/۵)	۱۷ (۱۵/۵)
عدم انجام کارگروهی به خاطر امتیاز مربوط به تقدم و تاخر نام نویسندگان	۳۱ (۲۸/۲)	۱۹ (۱۷/۳)	۱۷ (۱۵/۵)	۲ (۱/۸)	۴۱ (۳۷/۳)
مشغله زیاد در امور آموزشی، تدریس و یا درمان	۲۹ (۲۶/۴)	۳ (۲/۷)	۱۲ (۱۰/۹)	۲ (۱/۸)	۴۴ (۴۰/۰)
بی علاقه‌گی به امر پژوهش	۲۰ (۱۸/۲)	۱۱ (۱۰/۰)	۴۱ (۳۷/۳)	۳۰ (۲۷/۳)	۸ (۷/۳)
عدم دسترسی به مشاور آمار در طول تحقیق	۳۹ (۳۵/۵)	۱۶ (۱۴/۵)	۳۲ (۲۹/۱)	۵ (۴/۵)	۱۸ (۱۶/۴)
عدم توانمندی علمی و پژوهشی محقق	۲۶ (۲۳/۶)	۱۸ (۱۶/۴)	۴۹ (۴۴/۵)	۱۲ (۱۰/۹)	۵ (۴/۵)
عدم دسترسی به منابع و بانک‌های اطلاعاتی	۲۴ (۲۱/۸)	۱۶ (۱۴/۵)	۵۰ (۴۵/۵)	۹ (۸/۲)	۱۱ (۱۰/۰)
نبودن افراد مجرب در خصوص نگارش مقالات فارسی بعنوان مشاور	۴۶ (۴۱/۸)	۱۵ (۱۳/۶)	۲۵ (۲۲/۷)	۴ (۳/۶)	۲۰ (۱۸/۲)
نبودن افراد مجرب در خصوص نگارش مقالات لاتین به عنوان مشاور	۴۴ (۴۰/۰)	۱۴ (۱۲/۷)	۱۲ (۱۰/۹)	۱ (۰/۹)	۳۹ (۳۵/۵)
عدم حمایت شورای سردبیری مجله دانشگاه از مقالات توصیفی اعضای هیات علمی دانشگاه	۳۰ (۲۷/۳)	۳۷ (۳۴/۵)	۲۵ (۲۲/۷)	۱ (۰/۹)	۴۳ (۳۹/۱)
تقسیم شدن امتیاز مقاله به تعداد نویسندگان	۳۵ (۳۱/۸)	۲۹ (۲۶/۴)	۲۵ (۲۲/۷)	۵ (۴/۵)	۱۶ (۱۴/۵)
وجود رابطه صرف برای چاپ مقالات نه ضابطه	۱۷ (۱۵/۵)	۳۶ (۳۲/۷)	۱۸ (۱۶/۴)	۵ (۴/۵)	۳۴ (۳۰/۹)
عدم دسترسی به آدرس مجلات فارسی و لاتین و طریقه ارسال آن	۲۷ (۲۴/۵)	۱۹ (۱۷/۳)	۴۲ (۳۸/۲)	۹ (۸/۲)	۱۳ (۱۱/۸)
عدم دسترسی به افراد مجرب در خصوص مشاوره چگونگی ارسال مقالات به مجلات خارجی	۴۶ (۴۱/۸)	۱۳ (۱۱/۸)	۱۱ (۱۰/۰)	۴ (۳/۶)	۳۶ (۳۲/۷)

ادامه جدول ۱

۳/۱۱(۱/۱۳)	(۴/۵)۵	(۳۲/۷)۳۶	(۲۲/۷)۲۵	(۲۷/۳)۳۰	(۱۲/۷)۱۴	عدم حمایت مسئولین دانشگاه در پیشبرد و ارتقاء پژوهش
۳/۲۷(۱/۱۴)	(۳/۶)۴	(۲۶/۴)۳۹	(۲۶/۴)۳۹	(۲۶/۴)۳۹	(۱۷/۳)۱۹	کم بودن میزان حق تحقیق نسبت به حق التدریس
۳/۳۱(۰/۹۹)	(۳/۶)۴	(۱۶/۴)۱۸	(۳۶/۴)۴۰	(۳۲/۷)۳۶	(۱۰/۹)۱۲	عدم تشکیل کارگاه peer review مقالات
۳/۹۵(۰/۹۸)	(۰/۹)۱	(۱۰/۹)۱۲	(۱۲/۷)۱۴	(۴۳/۶)۴۸	(۳۱/۸)۳۵	نبود تیم های تحقیقاتی از جمله پژوهشگر، متخصص آمار، افراد مجرب در زمینه مقاله نویسی، جستجوی مقالات مربوطه، تایپست و..
۳/۶۵(۱/۰۱)	(۱/۸)۲	(۱۱/۸)۱۳	(۲۸/۲)۳۱	(۳۶/۴)۴۰	(۲۱/۸)۲۴	سو گیری برخی داوران در مورد برخی مقالات
۳/۸۴(۱/۰۱)	(۱/۸)۲	(۸/۲)۹	(۲۵/۵)۲۸	(۳۳/۶)۳۷	(۳۰/۹)۳۴	رد بيمورد برخی مقالات از سوی داوران به جای ارائه پیشنهادو اصلاح
۳/۴۷(۱/۱۳)	(۵/۵)۶	(۱۲/۷)۱۴	(۳۲/۷)۳۶	(۲۷/۳)۳۰	(۲۱/۸)۲۴	عدم تشویق معنوی از سوی مسئولین دانشگاه
۳/۶۳(۱/۰۶)	(۱/۸)۲	(۱۰/۰)۱۱	(۴۰/۹)۴۵	(۱۸/۲)۲۰	(۲۹/۱)۳۲	توزیع ناعادلانه راهنمایی پایان نامه های دکتری
۳/۵۳(۱/۰۷)	(۳/۶)۴	(۱۴/۵)۱۶	(۲۶/۴)۳۹	(۳۶/۴)۴۰	(۱۹/۱)۲۱	امکانات آزمایشگاهی و تشخیصی محدود برای انجام طرح

نتایج این پژوهش نشان داد میانگین نمره عدم گرایش به نگارش مقالات در اعضای هیئت علمی که مطب دارند $14/62 \pm 132/57$ و در اعضای هیئت علمی که مطب ندارند $21/68 \pm 125/88$ و از لحاظ آماری اختلاف معنی داری بین آنها وجود ندارد ($p=0/060$).

اختلاف معنی داری بین میانگین نمرات عدم گرایش به نگارش مقالات در گروه های آموزشی مختلف نیز وجود نداشت ($p=0/154$).
بین میانگین نمره عدم گرایش به مقالات و وضعیت استخدامی اختلاف آماری معنی دار وجود دارد ($p=0/027$).

بحث

بررسی موانع موجود در پژوهش و چاپ مقالات علمی در هر کشوری از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است و یکی از زمینه هائی است که باید پژوهش گران در هر رشته علمی براساس تجربه های خود و سایر مطالعات انجام شده به مطالعه نقاط ضعف و قوت آن پردازند (۲۰-۲۲). در مطالعه حاضر از دیدگاه اساتید دانشگاه علوم پزشکی اراک ۱۰ عامل اصلی که بر عدم گرایش اعضای هیئت علمی دانشگاه تأثیر داشته اند، به ترتیب اولویت شامل مشغله زیاد در امر آموزش، تدریس و یا درمان، نبودن افراد مجرب در خصوص نگارش مقالات لاتین به عنوان مشاور، طولانی

میانگین نمره عدم گرایش به مقاله نویسی در استادیاران بیشتر از مربیان و مربیان بیشتر از دانشیاران می باشد. اما اختلاف آماری معنی داری بین میانگین نمره عدم گرایش به مقاله نویسی در ۳ مرتبه علمی فوق و جو ندارد ($p=0/098$).

هم چنین نتایج نشان داد که میزان همبستگی تعداد مقالات چاپ شده و نمره عدم گرایش به نگارش معکوس بوده ($r=-0/19$) و این ضریب همبستگی از لحاظ آماری معنی دار است ($p=0/046$). بدین معنی که هر چه نمره عدم گرایش بیشتر شده، تعداد مقالات چاپ شده نیز کمتر شده است.

میانگین نمره عدم گرایش به نگارش مقالات در افرادی که مسئولیت اجرایی دارند $17/73 \pm 124/33$ و در افرادی که مسئولیت اجرایی ندارند $20/97 \pm 130/03$ بوده و این میانگین ها از لحاظ آماری اختلاف ندارد ($p=0/147$).

میانگین نمره عدم گرایش به نگارش مقالات در اعضای هیئت علمی تمام وقت $21/93 \pm 124/17$ و در غیر تمام وقت $14/8 \pm 133/77$ می باشد و این میانگین ها از لحاظ آماری نیز اختلاف آماری دارند ($p=0/007$). میانگین نمره عدم گرایش به نگارش مقالات در اعضای هیئت علمی غیر تمام وقت بیشتر از تمام وقت است.

بودن تصویب طرح‌ها، طولانی بودن زمان ارائه تا چاپ مقالات فارسی، عدم حمایت شورای سردبیری مجله دانشگاه از مقالات توصیفی نبودن تیم‌های تحقیقاتی از جمله پژوهش‌گر، متخصص آمار، افراد مجرب در زمینه مقاله نویسی، جستجوی مقالات مربوطه، تایپ‌ست و .....، عدم دسترسی به افراد مجرب در خصوص مشاوره چگونگی ارسال مقالات به مجلات خارجی، عدم انجام کارگروهی به خاطر امتیاز مربوط به تقدم و تاخر نام نویسندگان، رد بی مورد برخی مقالات از سوی داوران به جای ارائه پیشنهاد و اصلاح عدم دسترسی به آدرس مجلات فارسی و لاتین و طریق ارسال آن و عدم همکاری لازم بین اعضاء بالینی و علوم پایه در انجام پروژه‌های تحقیقاتی مشترک بوده است.

در مطالعه انجام شده در دانشگاه علوم پزشکی همدان نیز اولین عامل مؤثر بر عدم گرایش اعضاء هیئت علمی به نگارش مقالات علمی، مشغله زیاد در امور آموزشی، تدریس و یا درمان به دست آمده است که با مطالعه حاضر هم خوانی دارد (۳). در مطالعه فوق عوامل دیگری مانند موانع موجود در پروژه‌های اصیل پژوهشی و گزارش نتایج به صورت مقاله و نیز طولانی بودن زمان ارائه تا چاپ مقالات در مجلات فارسی در مراتب بعدی بودند که در مطالعه حاضر نیز مورد دوم به عنوان چهارمین عامل مؤثر بر عدم گرایش به نگارش مقالات گزارش شده است. در مطالعه انجام شده در دانشگاه علوم پزشکی اردبیل نیز مشغله کاری بیش از حد به عنوان مهم‌ترین مانع شخصی در انجام تحقیقات بوده است (۲۱) که شبیه مطالعه حاضر است. در مطالعه انجام شده توسط هامیلتون نیز همین عامل به عنوان مهم‌ترین مانع در نگارش مقالات در خارج از کشور نیز بوده است (۲۲). به نظر وی با توجه به ساعات زیاد تدریس اعضاء هیئت علمی دانشگاه‌ها به دلیل عدم تأمین زندگی مادی آنان و ناگزیر بودن از تدریس در مراکز مختلف، عوامل مذکور موانعی بر سر راه تحقیق و پژوهش آموزش عالی محسوب می‌شوند. در بررسی دیگری که در دانشکده پزشکی دانشگاه پنسیلوانیا انجام شده است، مشکلات مالی،

خانوادگی، برنامه شغلی و وظایف درمانی اصلی‌ترین علل عدم فعالیت پژوهشی در ۲۸۳ عضو هیئت علمی این دانشگاه بیان شده است (۲۳). در خصوص مشغله زیاد در امور آموزشی اساتید، معین است که یکی از مشکلات عمده اعضاء هیئت علمی این است که وقت خود را صرف آموزش‌های تئوری در کلاس درس و یا طبابت در مطب‌های خصوصی می‌نمایند و فرصت برای پژوهش و حل مشکلات را نمی‌یابند اما نظر به این که در تشکیلات سازمانی مقوله پژوهش جزو شرح وظایف تعریف شده آنها ذکر شده است اعضاء هیئت علمی فعالیت‌های پژوهشی را می‌بایست به عنوان یک وظیفه حرفه‌ای در کنار فعالیت‌های آموزشی خود تلقی نمایند، تا بتوان بر پایه آن انتظارات و توقعات را طراحی نمایند (۳). در مطالعه دیگری که توسط طالبی در سال ۱۳۸۱ انجام گرفت، اعضاء هیئت علمی دانشگاه‌ها وقت کافی برای اتمام امور پژوهشی و مقاله نویسی ندارند و اکثراً وقت خود را صرف آموزش می‌کنند و کمتر به تحقیق می‌پردازند (۲۴). در بررسی دانشگاه علوم پزشکی گیلان، یافته‌های پژوهش نشان‌گر آن بود که عوامل بازدارنده حرفه‌ای-تخصصی دومین عامل بازدارنده‌ای است که اعضاء هیئت علمی دانشگاه به آن اشاره کرده بودند و عنوان شده بود که ۶۵/۶ درصد از آن‌ها معتقد بودند که در دانشگاه آموزش بر پژوهش اولویت دارد (۵). در مطالعه دیگر که توسط صدری و همکاران انجام گرفته است، به این نکته اشاره شده است که کمبود تعداد اعضاء هیئت علمی در بعضی از گروه‌ها باعث شده است تعداد واحدهای تدریس شده توسط بعضی از اعضاء زیاد باشد و در نتیجه وقت کافی برای انجام پژوهش و در نهایت مقاله نویسی باقی نمی‌ماند (۲۵). در بررسی دیگری که توسط سبزواری در دانشگاه علوم پزشکی کرمان در سال ۱۳۷۹ انجام داده است، مشغله زیاد و کمبود وقت مهم‌ترین عامل در عدم انجام فعالیت‌های پژوهشی و نگارش مقالات عنوان شده است (۲۶) که با مطالعه حاضر همخوانی دارد. در مطالعات انجام شده دیگر پاره‌ای از موانع موجود در نگارش مقالات از دیدگاه

اعضاء هیئت علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی شامل عدم بهره‌گیری از نتایج تحقیق، عدم تشویق و حمایت معنوی کافی، پائین بودن فرهنگ تحقیق، مشکلات ایجاد شده توسط شوراهای پژوهشی و عدم ارجاع مشکلات سایر سازمان‌ها و ادارات به محققین، عدم علاقه به کار تیمی و کمبود امکانات آزمایشگاهی بوده است (۳، ۵، ۱۲، ۲۶). عدم انجام کارگروهی یکی از مواردی است که در اولویت هشتم از دیدگاه اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی اراک بیان شده است ولی بقیه موارد در اولویت‌های کمتری قرار داشته‌اند. نبودن افراد مجرب در خصوص نگارش مقالات لاتین به عنوان مشاور، اولویت دوم از نظر عوامل عدم گرایش به نگارش مقالات در این مطالعه بوده است که در مطالعات قبلی در دانشگاه‌های دیگر این عامل به عنوان اولویت اصلی مطرح نشده است و شاید مشکلی باشد که در دانشگاه علوم پزشکی اراک وجود داشته باشد. ولی در مطالعه شهر یاسوج، در دسترس نبودن نیروهای مشاوره‌ای تحقیقاتی به عنوان پنجمین اولویت در موانع سازمانی مؤثر بر عدم انجام تحقیقات مطرح شده است (۲۰). طولانی بودن تصویب طرح‌ها نیز سومین عامل در این مطالعه بوده است در مطالعه انجام شده در دانشگاه علوم پزشکی ایران نیز ۸۵ درصد اعضای هیئت علمی دانشگاه پروسه تصویب طرح‌های پژوهشی را طولانی ذکر کرده‌اند که نیمی از آن‌ها این امر را موجب تضعیف انگیزه خود در تحقیق و نگارش مقالات دانسته‌اند (۲). در مطالعه انجام شده در دانشگاه علوم پزشکی گیلان، ۷۱ درصد اعضای هیئت علمی دانشگاه فوق عوامل سازمانی-اداری را مهم‌ترین عوامل بازدارنده تحقیق تلقی کردند (۵).

طولانی بودن زمان ارائه تا چاپ مقالات نیز به عنوان چهارمین اولویت در عدم نگارش مقالات در این مطالعه از دیدگاه اساتید عنوان شده است. در مطالعه انجام شده در دانشگاه علوم پزشکی همدان نیز، طولانی بودن ارائه مقالات تا چاپ آن‌ها در مجلات فارسی از دیدگاه اعضای هیئت علمی یکی دیگر از عوامل مؤثر بر عدم گرایش به

نگارش مقالات ذکر شده است که دقیقاً با مطالعه حاضر مشابهت دارد (۳). یکی از نکات اصلی این مطالعه تفکیک اولویت‌های عدم نگارش مقالات براساس رتبه علمی اساتید می‌باشد. اولویت اول از دیدگاه اساتید مربی و استادیار، مشغله زیاد در امور آموزشی تدریس یا درمان بوده است ولی این امر از نظر اساتید دارای رتبه دانشیاری رتبه ۲۸ را دارا بوده است، شاید تعداد کم اساتید دارای رتبه دانشیار باعث این اختلاف دیدگاه باشد. از دیدگاه اساتید دانشیار اولویت اول عدم نگارش مقالات مربوط به بی‌علاقگی به امر پژوهش بوده است. توزیع دیدگاه اساتید رتبه دانشیار بسیار متفاوت‌تر از دو رتبه مربی و استادیار می‌باشد ولی اختلاف آماری معنی‌داری بین میانگین نمره عدم گرایش به نگارش مقالات و رتبه علمی اساتید وجود نداشت. ارتباط معکوس بین سن، سابقه کار اساتید با نمره عدم نگارش مقالات که در این مطالعه بیان شده است با مطالعه انجام شده در دانشگاه‌های شهر کرمان مطابقت دارد. میانگین نمره عدم نگارش مقالات در اعضای هیئت علمی غیر تمام وقت بیشتر از این شاخص در اعضای هیئت علمی تمام وقت بود که این موضوع در مطالعه شهر کرمان نیز تأیید شده است (۲۷).

در تحقیق حاضر بین میانگین نمرات عدم گرایش به نگارش مقالات در دو گرایش پایه و بالینی اختلاف آماری معنی‌داری وجود دارد یعنی نمره عدم گرایش در گرایش بالینی بیشتر از گرایش علوم پایه است که باتوجه به مشغله زیاد اعضای گروه بالینی در مطب‌ها و بیمارستان‌ها جهت درمان این امر بر عدم گرایش آنان به تحقیق و ارائه نتایج تحقیقات به صورت مقاله تأثیر مستقیم دارد. به عبارتی دیگر منافع حاصله از درآمد مطب خصوصی بر منافع حاصله از تحقیق و ارائه نتایج تحقیق به صورت مقاله غالب است و باعث عدم گرایش اعضای بالینی به نگارش مقالات شده است. موضوع فوق در مطالعه شهرهای همدان، گیلان، یاسوج و کرمان نیز تأیید شده است (۳، ۵، ۲۰، ۲۷).

از آنجائی که این پژوهش فقط بر روی اعضای هیات علمی صورت گرفته بود و محققین غیر هیات علمی

- University]. Hamedan Medical Sciences University J 1386; 46(4): 59-63.
4. Yaghobi T. [Study of obstacles and problems of performing research proposals Opinion Faculty Member's Mazandaran University. Medical Faculty J 1379; 186
5. Farmanbar R, Asgari F. [Survey of negative factors for doing research Faculty Members Point of View of Gilan Medical Sciences University]. Gilan Medical Faculty J 1384; 54(14): 84-90.
6. Iran Statistics Center. [Report of action reseach activities]. Tehran: Rahyaft 1378; 20:114.
7. Mohamadi A, Khorami M. [Research position in Iran]. Rahyaft 1379; 20:96.
8. Khoshfar GH R. [Study of research and research centers role in economic-social developing]. Rahyaft 1379; 22:98-103.
9. Yahya F. [Research indicators change]. Rahyaft 1378; 20: 96.
10. Mohhamadi A. [Facts and remedy ways]. Rahyaft 1378; 20:114.
11. Mostarzadeh FA. [Passage to quantitative research targets]. Rahyaft 1377; 18: 64-8.
12. Zohoor A, Slaminegad T. [Effective education indicators Students point of view of Kerman Medical Sciences University]. Payesh 1382; 4: 7-13.
13. Bekrani F. [Study of faculty members opinion about research obstacles activities in Isfahan Industrial University]. [M.Sc thesis]. Tehran: Allameh Tabatabai, Psychology and Training Sciences Faculty; 1373.
14. Fazilatkhah H. [Study of obstacles and problems of social researches in Iran]. [M.Sc thesis]. Tehran University Social Sciences Faculty. 1371.
15. Beland K. Moayeri F. [Spesification of research circumference]. Rahyaft 1376; 15: 72-6.
16. Shahhosini M. [Need measurement in priority of research proposal]. Rahyaft 1381; 27: 2-5.
17. Hossanein RS. Barriers to research in allied health. J of Applied Health 1998; 17: 175-87.

اعم از پزشکان و کارشناسان علاقمند به نگارش مقالات در این تحقیق وارد نشده‌اند پیشنهاد می‌گردد در مطالعات بعدی تمامی محققین اعم از هیات علمی و غیر هیات علمی در نظر گرفته شوند.

نتیجه گیری

با توجه به نتایج این تحقیق، کاهش ساعات تدریس اعضای هیئت علمی فعال در زمینه تولید علم و تحقیقات، معرفی افراد مجرب در خصوص نگارش مقالات انگلیسی و ارسال مقالات به ژورنال‌های خارجی به عنوان مشاور، کوتاه نمودن مراحل بررسی و چاپ مقالات در دفتر مجله و کوتاه نمودن پروسه تصویب طرح‌ها و برگزاری کارگاه مقاله نویسی انگلیسی می‌تواند گرایش اعضای را به نگارش مقالات علمی افزایش دهد.

تشکر و قدردانی

این مقاله بخشی از طرح تحقیقاتی مصوب معاونت تحقیقات دانشگاه علوم پزشکی اراک با شماره ۳۲۳ می‌باشد. پژوهش‌گران بر خود واجب می‌دانند از معاونت محترم تحقیقات دانشگاه و زحمات سرکار خانم‌ها عاطفه علینقیان، زهره محرابیان، حامده قاری، اشرف ناگهی، مهدیه احمري و جناب آقای میلاد ساوهای صمیمانه قدردانی و تشکر نمایند.

منابع

1. Alamdari A, Afsoon A. [Obstacles in doing research activities opinion of Faculty Members of Yasoge Universities]. Armaghan Danesh J 1382; 29: 27-34.
2. Zohoor AR, Fekry A. [Research obstacles, Opinion Faculty Member's Iran Medical Sciences University]. Payesh 1382; 2(2):113-120.
3. Koorki M, Mahjob H, Sheikh N. [Study of effective factors in intendancy of writing scientific articles faculty members of Hamedan

18. Haynes B, Haines A. Barriers and bridge to evidence based clinical practice. *BMJ* 1998; 317: 273-6.
19. Sereshti M, Parvin N, Bozorgzad M, Emani R. [Study of research barriers nursus and midwerfiwes point of view in Shahrekord Hospitals in 1383-84]. *Elam Medical Sciences University* 1386; 15 (2): 7-13.
20. Lahsanizadeh A. [Social sciences research barriers in Iran]. *Rahyaft* 1375; 4(14): 97-104.
21. Dadkhah B, Mohhamady MA, Poornasari Sh, Mozafari N, Adham D. [State Faculty Members Universities point of view about research and its barriers in these universities in 1382]. *Ardebil Medical Sciences University J* 1387; 8(1): 37-44.
22. Hamilton GA. Two faces of nurse faculty: teacher and research. *J of Advanced Nursing* 1986; 11(2): 217-23.
23. Lioyd T, Phillips BR, Aber RC. Factors that influence doctors participation in clinical research. *Med Edu* 2004; 38(8): 848-51.
24. Talebi M. [Study of effective factors in produce and publishing articles in Latin reliable journals]. *Rahyaft* 1388; 27:180-8.
25. Sadri GH, Godarzi MT, Derakhshan MR. [Study of research barriers in Hamedan Medical Sciences University]. Final report of research proposal in Hamedan Medical Sciences University 1381: 41-8.
26. Sabzevari S, Mohhammad Alizadeh S, Azizzadeh Frozi M. Kerman Faculty Members Opinion about research activities. *Shahid Sadoghi University J* 1379; 8(2): 18-26.
27. Sabzevari S, Mohammad Alizadeh S, Aziz Zadeh Foroozi M. [The point of view faculty members on research barrier at Kerman Universities]. *J of Shahid Sadoughi University of Medical Sciences and Health Services* 2000; 2(8): 18-27.

Effective factors on writing of Persian and non Persian articles in Arak University of Medical Sciences faculty members' point of view in 2008

Rafiei M¹, Jahani F^{2*}

1- Assistant Professor, PhD of Biostatistics, Department of Health and Epidemiology, Arak University of Medical Sciences, Arak, Iran.

2-Research Expert, Arak University of Medical Sciences, Arak, Iran.

Received 24 May, 2009   Accepted 8 Jul, 2009

Abstract

Background: Since of the importance of publishing medical articles in evaluation of faculty members' activity and ranking of universities, this study was designed investigate faculty members' opinion about intendency in writing Persian and non Persian articles.

Methods and Materials: This cross-sectional analytical study is carried out by census method. Data were gathered by a questionnaire which its validity and reliability were confirmed. Data was analyzed by ANOVA, T-test, Chi square and correlation coefficient.

Results: The most important barriers in academic members' intendency to articles were too busy in education or clinical treatment with the mean of 4.28 ± 1.06 , lack of experienced persons for writing non Persian articles as counselor with the mean of 3.98 ± 1.00 , lack of research teams with the mean of 3.95 ± 0.98 , long time in proposal approval with the mean of 3.96 ± 1.02 , lack of journal editorial board supporting in accepting of descriptive articles with the mean of 3.95 ± 1.02 and long time from receiving articles until their approval and publishing with the mean of 3.95 ± 1.07 .

Conclusion: By decreasing education hours, shortening the process of proposal approval, introducing expert persons in writing non Persian articles as counselor, shortening the process of evaluating and publishing or rejecting articles can increase academic members' tendency in writing articles.

Key words: Arak University of Medical Sciences, Article Writing, Effective Factors

*Corresponding author;

Email: jahani_farzaneh@yahoo.com

Address: Shahid Shiroodi st., Alamolhoda st., forth floor, research center, Arak University of medical sciences, Arak, Iran.